

Základní škola Pelhřimov, Osvobození 1881, příspěvková organizace

Školní družina

Školní vzdělávací program

„Přirozeností člověka je hledání radosti. Radujme se s dětmi.“
Jan Werich

Aktualizace 1. 9. 2025

OBSAH

1. Identifikační údaje
2. Charakteristika školní družiny
 - 2.1. Materiální podmínky
 - 2.2. Prostorové podmínky
 - 2.3. Personální podmínky
 - 2.4. Ekonomické podmínky
 - 2.5. Podmínky přijímání uchazečů
 - 2.6. Podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví
3. Cíle školní družiny
 - 3.1. Obecné cíle
 - 3.2. Konkrétní cíle
 - 3.3. Metody a formy práce
4. Klíčové kompetence
5. Obsah výchovně-vzdělávací činnosti
6. Podmínky pro vzdělávání žáků s SPÚ
7. Prevence sociálně – patologických jevů
8. Pedagogická evaluace

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Školské zařízení: Školní družina při ZŠ Pelhřimov, Osvobození 1881
Adresa: Osvobození 1881, 393 01 Pelhřimov
IČO: 70876096
Ředitelka školy: Mgr. Šárka Třísková
Vedoucí školní družiny: Mgr. Lenka Hůlová
Telefon: 565 552 852
E-mail: hulova@zsospe.cz
Web: www.zssope.cz

2. Charakteristika školní družiny

2.1. Materiální podmínky

K základnímu vybavení školní družiny patří stolní společenské hry a stavebnice, tradiční i méně tradiční potřeby na výtvarné činnosti, hudební a dramatické. Ke sportovním aktivitám máme k dispozici líný tenis, míče, obruče, švihadla a další drobné náčiní. síť počítačů a audiovizuální techniku. Můžeme používat interaktivní tabule a tablety ve třídách. K literárním činnostem nám slouží knihovna školní družiny, pravidelně odebíráme časopis Sluníčko. Rovněž jsme pravidelnými odběrateli časopisu Informatoria.

2.2. Prostorové podmínky

Školní družina pro svoji činnost využívá třídy, prostory za třídami – družinky. Máme vlastní školní družinu. Jedná se o dvě místnosti vybaveny jako herny, které slouží převážně k rekreačním a odpočinkovým činnostem. K zájmovým činnostem můžeme používat prostory na chodbách a plochy vybavené koberci. K dalším činnostem využíváme keramickou pec, tělocvičnu nebo cvičnou kuchyňku. Pobyt venku nám zpříjemňují terásky, multifunkční hřiště a velkým plusem jsou palisádová hřiště nedaleko školy, či Rákosníčkovo hřiště.

2.3. Personální podmínky

Ve školní družině pracuje celkem 6 vychovatelek. Čtyři kvalifikované vychovatelky pracují na plný úvazek a dvě vychovatelky jsou zaměstnané na částečný úvazek. Všechny vychovatelky se vzájemně doplňují ve svých specializacích, mají vysokou míru empatie, dovedou vytvářet příznivé sociální klima a nabízejí ve školní družině širokou škálu aktivit přiměřených věku dětí.

2.4. Ekonomické podmínky

Spotřební materiál, hry, hračky, veškeré materiální vybavení, nábytek, audiovizuální technika, knížky, časopisy se hradí z finančních prostředků získaných za úplatu za zájmové vzdělávání ve školních družinách. Úplata je vybrána od rodičů všech přihlášených dětí. Podmínky a způsob platby je v Řádu školní družiny.

2.5. Podmínky přijímání uchazečů

Kapacita školní družiny je celkem 180 dětí. Žáci jsou přijímáni na základě vyplněného zápisního lístku. Do školní družiny se přihlašují žáci z 1. – 5. ročníku, pokud není naplněna kapacita, mohou být přijati žáci z druhého stupně. Odhlásit se žáci mohou během celého školního roku a to písemnou žádostí od rodičů.

2.6. Podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví

Na začátku každého školního roku jsou účastníci seznámeni s vnitřním řádem ŠD, záznam o poučení je uveden v třídní knize. Pokud ŠD pro svoji činnost využívá odborné učebny, řídí se příslušnými řády pro tyto učebny (tělocvična, učebna PC, školní hřiště).

V případě, že dojde během činností ve ŠD k úrazu, účastníci jsou opětovně poučeni o prevenci a bezpečnosti. Vychovatelka dbá na bezpečnost dětí při všech činnostech (nejen fyzickou, ale také sociální a emocionální) a na předcházení rizikovým situacím nebo úrazům. Další pravidla soužití a bezpečnosti ve školní družině:

- neopouštět prostor školní družiny bez domluvy s vychovatelkou
- dodržovat hygienu
- neničit věci, práci a úsilí druhých

- vracet věci na své místo
- nekřičet, používat vhodná slova
- nezapomínat pozdravit, poprosit a poděkovat
- neubližovat si, vzájemně si pomáhat
- umět si vyjít vstříc, domluvit se zejména při neshodě
- nebrat cizí věci
- při přesunech (po chodbách i mimo budovu školy)
- pohyb ve dvojicích, čekat na smluvených místech, neběhat po chodbách, pomalá a obezřetná chůze po schodech
- přecházení přes silnici
- používání přechodů pro chodce, dodržovat pravidla pro rozhlédnutí, nevstupovat na vozovku bez pokynů vychovatelky, hromadné přecházení vozovky pouze za dohledu vychovatelky
- při práci s ostrými předměty (nůžky, tužky, ořezávátka, špendlíky) dodržovat předem smluvená pravidla při práci

3. Cíle školní družiny

3.1. Obecné cíle

Chceme, aby prostor školní družiny byl pro všechny příjemný, aby napomáhal vytvářet vhodné klima, které vede žáky k tvořivosti a rozvoji jejich estetického vnímání.

3.2. Konkrétní cíle zájmového vzdělávání

Připravujeme žáky k tomu, aby se projevovali jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti.

Vedeme žáky k toleranci a k ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám.

Rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých.

Chceme vytvářet u žáků citlivé a pozitivní vztahy k lidem, svému prostředí a přírodě.

Zařazujeme činnosti, které přispívají k odstranění únavy, regeneraci duševních i fyzických sil.

Podporujeme iniciativu žáků, nápaditost, kreativitu a samostatnost, dáváme možnost spoluúčasti na volbě, tvorbě i hodnocení programu.

Pozitivně motivujeme k dobrovolnému přijetí činnosti.

Usilujeme o rozvoj osobnosti každého žáka s ohledem na jeho nadání, potřeby, zájmy a schopnosti.

Podněcujeme žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů.

Překážky v uskutečňování našich cílů:

Časová rozdílnost při nástupu žáků do ŠD, více ročníků v oddělení, kroužky zájmové činnosti, časový prostor, odchody žáků domů.

3.3. Metody a formy práce

Při činnostech rekreačních, odpočinkových, zájmových a přípravě na vyučování používáme tyto metody:

výklad, individuální přístup, skupinová práce, týmová práce, komunikativní kruh, dramatizace, vyprávění, beseda, rozhovor, spolupráce s rodiči, kvízy, křížovky, doplňovačky, rébusy, praktické dovednosti, sportovní soutěže, vědomostní soutěže, pohybové hry, hry stolní společenské, didaktické, práce s informacemi, diskuze, kulturní akce, besídky, vystoupení, prezentace na veřejnosti, vycházky, výpravy do přírody, pobyty na dětských hřištích.

4. Klíčové kompetence

Kompetence k učení – vedeme děti tak, aby pracovaly s chutí, práci dokončily, vybíraly si vhodné způsoby k učení a uměly reálně hodnotit výsledky, aby pracovaly samostatně, získané poznatky se snažily využít v praxi.

Kompetence k řešení problému – děti si všimají, co se děje, hledají problémy a chtějí je řešit, měly by si uvědomit zodpovědnost za svá rozhodnutí.

Komunikativní kompetence – děti ovládají řeč, zdokonalují schopnosti vhodně formulovat myšlenky, dokážou vyjadřovat své postoje.

Sociální a interpersonální kompetence – děti se samostatně rozhodují o svých činnostech, jsou zodpovědné za svoji činnost, podílí se na příznivé atmosféře v oddělení, jsou schopné respektovat druhé a dodržovat nastavená pravidla, vytváří si představu o sobě – zdravé sebevědomí.

Občanské kompetence – děti si uvědomují svá práva i povinnosti, vnímají nespravedlnost, agresivitu, šikanu, dbají na své zdraví, respektují a chrání tradice, projevují pozitivní postoj k přírodnímu prostředí.

Kompetence k trávení volného času – děti se snaží zorientovat se v možnostech smysluplného trávení volného času, vybírají si činnosti dle vlastního uvážení, možností, dispozic, svých zájmů. Měly by se naučit říct NE nevhodným nabídkám.

5. Obsah výchovně – vzdělávací činnosti

je zpracován jako nabídka činností, ze které si vychovatelky vybírají podněty pro vlastní realizační plány. Vychovatelky mají dostatek prostoru k tvořivé práci, mohou ji volně

přizpůsobovat v jednotlivých odděleních, upravovat v souladu s dosavadními zkušenostmi a aktuálními zájmy.

Člověk a jeho svět

Místo, kde žijeme – poznáváme nejbližší okolí, organizaci života nejen v rodině. Podnikáme tematické vycházky, poznáváme okolí bydliště, školy, instituce, obchody, budovy, seznamujeme se s historií našeho města, čteme pověsti, vyprávíme si zajímavosti ze života známých osobností žijících nebo pocházejících z našeho města, ctíme tradice, zvyky. Neopomíjíme život v rodině, vztahy mezi námi, v kolektivu.

Lidé kolem nás – v tomto tematickém okruhu se učíme osvojovat si zásady vhodného chování, schopnosti najít si své místo ve skupině a společnosti. Rozvíjíme především slovní zásobu, umíme pozdravit, poděkovat. Snažíme se naslouchat druhým, dokážeme přijmout názory ostatních a potlačujeme sobecké tendence. Víme, jak se chováme na ulici, v dopravních prostředcích, kinech, divadlech, vytvoříme si pravidla slušného chování a zároveň dbáme na jejich dodržování. Učíme se objektivnímu sebehodnocení i hodnocení druhých, učíme děti nerezignovat, ale naopak hledat řešení, mluvit o problému. Snažíme se kladně a pozitivně hodnotit, povzbuzovat děti k další činnosti.

Lidé a čas – těžištěm tohoto tematického okruhu je především vybudování správného režimu dne v domácím prostředí, ve škole, také ve školní družině. Smysluplně využíváme svůj volný čas. Učíme se znát hodnotu času a jak s časem nakládat. Vytváříme si denní plán ve školní družině, jak budou probíhat činnosti, naplánujeme si společné akce, projekty, účast na projektech. Akceptujeme změny, nalézáme vhodná řešení.

Rozmanitost přírody – seznamujeme se s proměnlivostí živé i neživé přírody, chodíme do přírody, plánujeme tematické vycházky, vytváříme si kladný vztah k přírodě. Učíme se znát byliny, jejich využití. Třídíme odpad – jsme ochránci přírody!

Člověk a jeho zdraví – učíme se sebepoznání. Získáváme poučení o zdraví, nemocech, o zdravotní prevenci o odpovědnosti za své zdraví. Učíme se, jak dodržovat hygienu, stravovací a pitný režim, jak přecházet úrazům. Věnujeme se sportovním aktivitám na čerstvém vzduchu, do plánu zařazujeme pravidelné vycházky na hřiště, do přírody. Učíme se, jak otužovat své tělo, jak ošetřit drobná poranění, známe číslo první pomoci. Povídáme si o škodlivosti kouření, o závislostech na drogách, alkoholu, virtuálních drogách – počítače, televize, hry. Vysvětlujeme si význam pohybu pro život!

Každý rok zpracujeme tematický plán pro daný školní rok tak, aby byl v souladu s obsahem výchovně – vzdělávací činnosti. Na základě tematického plánu si každá vychovatelka připravuje čtrnáctidenní plány činnosti pro své oddělení v elektronické podobě.

Aktualizace stávajícího ŠVP je od 1.9. 2025 na dobu pětiletého vzdělávacího cyklu. Může být průběžně doplňován poznatky z hodnocení činnosti ŠD nebo aktuálními změnami v jakémkoliv školním roce.

6. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

V rámci integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami přizpůsobujeme aktivity tak, aby se mohli co nejvíce zapojit do volnočasových činností v průběhu celého školního roku.

7. Prevence sociálně patologických jevů

ŠVP se rovněž zaměřuje na primární prevenci, která zahrnuje aktivity s cílem předejít problémům a následkům spojených se sociálně patologickými jevy. Vychovatelky sledují možný výskyt rizikového chování žáků již od nejnižší třídy/možná šikana, vandalismus apod./, spolupracují s třídními učitelkami, preventistou, zástupcem ředitele, ředitelkou a zákonnými zástupci.

8. Pedagogická evaluace

Hodnocení individuálních výsledků dětí probíhá nejčastěji formou diskuse s dětmi, co se jim nejvíce povedlo, co je zaujalo, co se naučily. Po této diskusi můžeme vyhodnotit závěry pro další činnosti. Kritériem hodnocení vychovatelek je kvalita výchovně vzdělávací práce a její sebevzdělávání.

Zpracovala: Mgr. Lenka Hůlová

Schválila: Mgr. Šárka Třísková

